

Pekka Lehtonen

Henkilökunnan tulkinnan mukaan Pasilaan jäisi ainoastaan asiakaspalvelu - käytännössä kartanmyynti.

Pasilan toimipiste on Keskustalaisen alueellistamispolitiikan uhri

Uudenmaan maanmittauslaitoksen Pasilan toimipisteen henkilöstö alueellistetaan – 375-vuotias Maanmittauslaitos unohti sitä organisoidessaan omat arvonsa, sanovat UUMA:n ”muuttolaatikat”.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ on jättänyt 31.3.2008 valtiovarainministeriölle alueellistamisselvityksen, jossa se ehdotti, että Uudenmaan maanmittauslaitoksen Helsingin toimipisteestä siirrettäisiin noin 80 htv:tta pääkaupunkiseudun ulkopuolelle: Porvooseen, Lohjalle, Hämeenlinnaan ja Lahteen. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki tuotannollinen toiminta ja asiantuntijapalvelut siirrettäisiin muihin toimipisteisiin ja Pasilaan jäisi ainoastaan asiakaspalvelu – käytännössä kartanmyynti.

Maa- ja metsätalousministeriön selvityksessä UUMA:n alueellistamista on perusteltu lähinnä sillä, että toimiston ”tuotannollinen, toimenpidekohteessa tapahtuva työ” painottuu pääkaupunki-

seudun ulkopuolelle, Lohjan ja Porvoon alueelle. Tämä on täysin virheellinen käsitys, minkä Pasilan toimipisteen henkilöstö on osoittanut Maanmittauslaitoksen pääjohtaja **Ratialle** ja ministeri **Sirkka-Liisa Anttilalle** jättämässään alueellistamista ja sen perusteita vastustavassa kirjelmässä.

Maa- ja metsätalousministeriön pyynnöstä Maanmittauslaitos on 30.10.2008 antanut alueellistamisen organisointia ja sen taloudellisia vaikutuksia sekä Uudenmaan ja Hämeen maanmittauslaitosten yhdistämistä koskevan selvityksen. Selvityksen valmisteli työryhmä, joka koostui yhdistyvien maanmittauslaitosten johtajista sekä Maanmittauslaitoksen neuvoksista. Surullisinta oli, ettei työryhmään kuulunut yhtään henkilöstön edustajaa.

Tästä johtuen olemme pakotettuja käymään selvitysvaiheen keskusteluja näin lehden palstalla.

Selvityksen ydin on se, että Maanmittauslaitos ehdottaa Uudenmaan ja Hämeen maanmittauslaitosten yhdistämistä 1.1.2010 alkaen sekä Uudenmaan maanmittauslaitoksen Pasilan toimipisteen tuotannollisen henkilöstön alueellistamisen aloittamisen samaisesta päivämäärästä lukien. Selvityksessä esitetään alueellistamisen siirtymäajan päättyvän vuoden 2013 loppuun mennessä.

Me, Uudenmaan maanmittauslaitoksen Pasilan toimipisteen henkilöstö, olemme saaneet seurata aitiopaikalta – katsojana – em. selvityksen laatimista. Oma maanmittausjohtajamme on esitellyt meille selvityksen periaatteita ja linjauksia sekä suorittanut henkilöstökyselyn selvityksen tiimoilta. Kertaakaan ei meitä ole kuultu lausunnon sisällöstä eikä meillä siten ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa yhteenkään asiaan, ei edes alueellistamisen aikatauluun. Samoin selvitystyöryhmän jäsenistä ainoastaan omalla maanmittausjohtajallamme on ollut selkärangaa tulla näyttäytymään meille.

Haluamme edelleen korostaa ja tuoda julki, että suurin osa meistä Pasilan henkilöstöstä vastustaa alueellistamista kokonaisuudessaan. Koemme suurena vääryytenä, ettei selvitystyöryhmä ottanut minkäänlaista kantaa alueellistamisen järjestömyyteen tai edes oikaissut ministeriön virheellisiä alueellistamisen perusteita. Sama selkärangattomuus jatkui Maanmittauslaitoksen antaessa lopullisen lausuntonsa Maa- ja metsätalousministeriölle. Haluamme tuoda esiin muutaman seikkaa kertoaksemme, millä tavoin Maanmittauslaitos tulkitsee itse laatimiaan toimintaan liittyviä arvoja (Maanmittauslaitoksen arvo nro 2: ”Henkilöstö voi hyvin”).

1. Alueellistamisen toimeenpanon aikataulu on henkilöstöä kohtaan kohtuuton

Maanmittauslaitos esittää, että alueellistaminen alkaisi jo 2010 ja päättyisi 2013 loppuun mennessä. Esitetty aikataulu on huomattavasti kireämpi kuin Maa- ja metsätalousministeriö edellyttää, mikä on käynyt ilmi myös ministeri **Sirkka-Liisa Anttilan** ja henkilöstön edustajien välisessä keskustelussa.

Lausunnon aikataulu perustuu henkilöstökyselyn virheelliseen tai vääristelyyn tulkintaan siitä, että henkilöstö itse on halunnut epävarmuuden poistamiseksi nopean alueellistamisen toimeenpanon. Toinen seikka, millä nopeaa aikataulua on perusteltu, on toimitilakysymys.

”On täysin virheellinen käsitys, että toimiston ’tuotannollinen, toimenpidekohteessa tapahtuva työ’ painottuu pääkaupunkiseudun ulkopuolelle, Lohjan ja Porvoon alueelle.”

Pekka Lehtonen

”Itkettä ajatus, että joutuisin henkilöautolla joka aamu starttaamaan Lohjalle; muistelisin päättäjiä, joilta loppui järjenkäyttö, sanoo Marjaterthu Silander.

”ALUEELLISTAMINEN ON KUIN KEISARIN UUDET VAATTEET”

Marjaterthu Silander on työskennellyt Uudenmaan maanmittauslaitoksessa 32 vuotta tehtävinään mm. toimitusten vireilletulot, arkistotutkimukset, toimitusten valmistelut ja rekisteröinnin valmistelut. Lisäksi hän osallistuu asiakaspalveluun, laskutukseen ja postin hoitoon. Hänellä on mahtava kokemus maanmittauslaitoksen keskeisissä töissä.

Marjaterthu asuu Klaukkalassa omakotitalossa, mies käy töissä Helsingissä. Työmatkat sujuvat vaihtelevin keinoin: kimppekyydein, bussilla, junalla. Työmatkaan kuluu alle tunnin sivu, kimppekyydillä nopeamminkin.

”Uusi sijoituspaikka olisi Lohjalla. Sinne matka-aikaa kertyisi julkisilla kulkuvälineillä yli 2,5 tuntia”, Marjaterthu päivittelee. ”Varmaan on hankittava kestävä kehityksen vauhdittamiseksi henkilöauto. Kustannuksia en ole laskenut, kun en ole autoa omistanut.”

”Tämä tuntuu uskomattomalta: varmaan täytyy keksiä jotain muuta työtä.”

”Olen kotoisin maalta, oikein syrjäkylältä ja nähnyt tyhjenevät talot. Ymmärrän sen tarpeen, mitä alueellistaminen voisi köyhille seuduille parhaimmillaan tuoda. Tämä suunnitelma on irvikuva: se siirrä meitä pitkin rintamaita Lohjalle tai Porvooseen tai Lahteen. Omaan lapsuuden kylääni siirrettynä tämä ajattelu merkitsisi, että viljelijöille kerrottaisiin, että heidän peltonsa ja karjalaitumensa ’alueellistettaisiin’ 50 kilometrin päähän. Saataisiin sama lopputulos: lisää autoja maanteille. Samaan aikaan tilusjärjestelyissä Pohjanmaalla kuulemma pyritään vähentämään traktoreilla ajelua yleisillä teillä!”

Itkettä ajatus, että joutuisin henkilöautolla joka aamu starttaamaan Lohjalle; muistelisin päättäjiä, joilta loppui järjenkäyttö. Se on kuin sadussa: virkakoneisto ei huomaa, ettei keisarilla ole vaatteita. Tarvitaan tämän kertomiseen ihmisiä ruohonjuuritasolta. Kenellä on tässä lehmä ojassa, kysyy Marjaterthu ja ilmoittautuu yhdeksi kaulusköyhälistön edustajaksi.

1.1 Virheellinen käsitys alueellistamisen nopeasta toimeenpanosta

Maanmittausjohtajamme on suullisesti kommentoinut nopeaa aikataulua sillä perusteella, että hänen toimestaan suoritusta henkilöstökyselystä on saatu tällainen tulos. Hänen käsityksensä mukaan henkilöstö on epävarmuuden poistamiseksi halunnut itse nopean toimeenpanon. Tällainen perustelu on joko virheellinen tai vääristelty tulkinta kyselyn tuloksista.

Henkilöstö haluaa ja on koko ajan halunnut alueellistamisesta koskevat periaatteelliset ratkaisut tehtäväksi nopeasti. Kun periaatteelliset ratkaisut on tehty, niin ei sen jälkeen enää kenelläkään ole epävarmuutta, mitä tapahtuu. Henkilöstö on toivonut ja toivoo edelleenkin toimeenpanoa varten varattavaksi mahdollisimman pitkän siirtymäajan. Alkuvaiheessa alueellistettaisiin ne henkilöt, jotka alueellistamisesta hyötyvät ja vasta siirtymäajan loppuvaiheessa suurin osa henkilöstöstä, jotka siirretään pakolla.

1.2 Toimitilakysymyksen vaikutus alueellistamiseen

Lausunnossa lähtökohtana ilmeisesti pidetään sitä, että koko alueellistettavalle

“Voi sitä raukkaa, joka on laskenut kulunsa tarkasti ja ostanut asunnon maaliskuussa ennen hintojen laskua ja joutuu alueellistamaan 1.1.2010.”

henkilöstölle järjestetään toimitilat uusissa toimipisteissä 1.1.2010 alkaen. Tästä järjestelystä aiheutuisi arviolta 110 000 €:n ylimääräinen kulu ensimmäisenä vuonna. Tämä olisi ilmeisesti päällekkäisten tilojen aiheuttama maksimikustannus ottamatta huomioon sitä, että toimitiloja voitaisiin hankkia ja ottaa käyttöön myös vaiheittain.

Selvityksessä ei ole otettu huomioon, millä tavoin henkilöstön omasta palkkاپussista maksettavat matkakulut lisääntyvät. Pasilan toimipisteessä työskentelee noin 40 henkilöä, jotka oman arvionsa mukaan kävisivät alueellistamisen jälkeen töissä julkisilla kulkuvälineillä. Tällaisten henkilöiden matkakustannus

“Koemme suurena väärytenä, ettei selvitystyöryhmä tai Maanmittauslaitos ottanut minkäänlaista kantaa alueellistamisen järjettömyyteen tai edes oikaissut ministeriön virheellisiä alueellistamisen perusteita.”

alueellistamisen myötä nousee noin 200 €/kk eli noin 2 200 €/v. Henkilöiden lukumäärällä kerrottuna kustannus on noin 88 000 €/v.

Kun lisäksi otetaan huomioon omalla autolla töissä kulkevat henkilöt, noin 40 henkilöä, voidaan sanoa, että henkilöstön matkakulut nousevat alueellistamisen myötä yli 100 000 €/vuosi. Kaiken tämän maksamme nettopalkasta eli tuolla summalla pienenevät käytettävissä olevat tulomme. Henkilöstön kontrolle sälytetty taakka vastaa selvityksen mukaisia päällekkäisiä toimitilakustannuksia. Kun nimenomaan toimitilakustannuksilla on perusteltu kireää aikataulutusta, niin tärkeintä näyttää olevan minimoida Maanmittauslaitoksen kustannukset ja siirtää ne henkilöstön maksettaviksi.

Maanmittauslaitoksen taholta ei löydy rohkeutta kritisoida saatikka kyseenalaistaa alueellistamista tai sen perusteita. Olemme toivoneet edes pienenä kädenojennuksena henkilöstön suuntaan, että Maanmittauslaitos ehdottaisi alueellistamista aloitettavaksi kaksi tai kolme vuotta myöhemmin. Kyseinen aika olisi meille tarpeen voidaksemme sopeutua pakkosiirtoon tai hakeutua muualle töihin.

2. Alemman toimiluokan henkilöstölle alueellistaminen aiheuttaa taloudellisen katastrofin

Toimiston mediaanityöntekijä tienaa noin 1 400 € nettona/kk. Hänellä ei useimmiten ole autoa ja on tähän asti kulkenut julkisilla kulkuneuvoilla. Bussilippu esim. Helsingistä Porvooseen maksaisi 320–410 €/kk. Verovähennyksen jälkeenkin ansiotason lasku olisi siis noin 230–320 €/kk (noin 20 %) ja bonuksena tulisi monille jopa 2 tunnin lisämatkustusaika päivässä. Tällainen ansiotason lasku on kelle tahansa katastrofaalinen eikä selvityksessä ole esitetty millään tavoin tämän kompensoimista.

3. Yhteenveto

Emme vastusta hyödyllisiä muutoksia, vaan täysin epärationaalisia hankkeita,

kuten toimipisteemme alueellistaminen. Tästä hankkeesta emme ole löytäneet taloudellisia tai muita rationaalisia hyötyjä. Emme myöskään kritisoi maanmittaus-toimistojen yhdistämistä. Organisaatiot ovat palvelemissa ja helpottamassa työn tekemistä eikä toimistojen yhdistämisellä ole vaikutusta työntekoon.

Haluamme kritisoida sitä, että Maanmittauslaitos alueellistamista selvittäessään ei ole aidosti kuunnellut meitä yhdessäkään asiassa. Koemme tullemme väärin kohdelluksi sekä Maanmittauslaitoksen että selvitystyöryhmän taholta. Usealla suulla on todettu, että alueellistamisessa ei ole mitään järkeä ja vastustamista koskevan kirjelmämme perusteet ovat oikeita. Näitä asioita ei ole tuotu esille edes Maanmittauslaitoksen lausunnossa. Vastoin nimenomaista pyyntöämme ja vaatimustamme ollaan ehdottamassa alueellistamisessa sellaista aikataulua, jota edes ministeriö ei edellytä. Nopea aikataulu ei edes vähennä alueellistamisen kustannuksia, ainoastaan siirtää ne henkilöstön kontrolle.

Kuvittelimme, että ainoastaan maa- ja metsätalousministeriö kohtelee meitä siirreltävinä lukuina ilman inhimillisyyttä. Valittaen joudumme toteamaan, että myös Maanmittauslaitos ja oman toimistomme johtaja näkee meidät pelkkänä numerotavarana, joka kustannuksia minimoiden siirretään kuin muuttolaatikko, kun ministeriö tällaisen käskyn antaa.

T. Me, muuttolaatikot

“Tärkeintä näyttää olevan minimoida Maanmittauslaitoksen kustannukset ja siirtää ne henkilöstön maksettaviksi.”

”JOKAISEEN ALUEELLISTAMISEEN LIITTYY IHMISKOHTALO”

Marjatta Aalto työskentelee kartoittajana Espä-työasemalla ja hoitaa Kansalaisen Karttapaikan nettikauppaa. Maanmittauslaitoksessa hän on palvellut 20 vuotta, siitä Uudenmaan maanmittaustoimistossa 16 vuotta ja sitä ennen sittemmin lakkautetussa Asemakaavamittaustoimistossa. Palkka on bruttona alle 2 000 € kk, hän on yksinhuoltaja.

Neljällä vehkeellä Porvooseen

Marjatta asuu Tapanilassa, josta työmatka Pasilaan kestää junalla 11 minuuttia. Häntä oltaisiin alueellistamassa Porvooseen. Marjatta on tutkinut erilaisia kulkuvaihtoehtoja. Yksi olisi junalla tai bussilla Malmille, siellä vaihto bussiin 519 ja Itäkeskuksessa vaihto Porvoon linja-autoon.

”Junat eivät aina kulje aikataulujen mukaan tai tule ollenkaan. Tapanilassakin on asutuksen lisääntyessä junavuoroja harvennettu”, Marjatta pohtii.

”Bussi 519 tulee lentokentältä ja on toisinaan 20 minuuttia myöhässä. Vuoroja ei kulje kovin usein. Olisi vaikea täsmätä aikatauluihin, kun ei voi luottaa kulkuvälineiden täsmällisyyteen. Tikkurilasta pääsisi mukavasti Porvooseen, mutta linja on suunniteltu porvoolaisille lentokentälle kulkemiseen. Vuoro on aamulla perillä Porvoossa 8:50 ja lähtee Porvoosta 15:00. Työpäivä ei ole noin lyhyt. Lisäksi Helsingin ja Vantaan rajanylitykseen täytyisi hankkia seutulippu.

Minulla ei ole varaa suurempiin työmatkakuluihin ja todennäköisesti matkustaisin hankalimman vaihtoehdon mukaan kolmella kulkuneuvolla: Helsingin sisäisellä matkakortilla Helsingin rajalle ja säästäisin näin linja-automatkan hinnassa Porvooseen. Siis junalla tai bussilla Malmille, siellä vaihto bussiin 519, Itäkeskuksessa vaihto bussiin, joka vie mahdollisimman lähelle Helsingin rajaa olevalle pysäkillä Porvoontiellä. En osaa arvioida, kauanko pysäkeillä odotteleen kuluihin”, Marjatta laskeskelee.

Autottomille ongelmia

”Kartoitustehtävissä on useita pienituloisia, autottomia yli 50-vuotiaita naisia, jotka tuskin ovat kuvitelleet vaihtavansa työpaikkaa enää tämänikäisinä.

Pasilan remontin ajaksi vuonna 1999

meidät sijoitettiin Sörnäisiin, jona aikana toteutettiin 10 ihmisen irtisanominen. Tunnelman tietää sen kokenut! Päiväkoitti oli pitkä kävelymatka kahden pienen lapsen kanssa. Helsingin sisällä bussilla matkustaen matka päiväkodin kautta töihin aamulla kesti usein varsinkin talvella kaksi tuntia yhteen suuntaan – muuton vuoksi, Marjatta muistelee.

Hän hankki viisi vuotta sitten nykyisen asunnon ja vihdoin koulu, kauppa ja juna-asema olivat vieressä.

Alueellistaminen romuttaa asutosuunnitelmat

”Pari vuotta sitten tein asumista koskevan tärkeän ratkaisun, joka tulee pidentämään työmatkaani, mutta lyhentää sitä ajallisesti.

Minulle kävi niin hyvä onni, että sain kaupungin vuokratontin arvonnassa. Hakijoita 65 ja olin tontinsaantijonossa varapaikalla numero 22 ja sain peruutustontin puolitoista vuotta sitten. Tontteja oli 65 ja hakijoita noin 1 500, mikä satumainen tuuri! Yksinhuoltajalla ei ole varaa omaan tonttiin eikä uuteen tai vanhaan taloon ei rivitalo-ohueistoonkaan nykyiseltä asuinseudulta. Uuden talon rakennuttaminen on ainut vaihtoehto, johon rahat riittävät. Suuren pankkilainan sovin tontin saatua ja kuvittelin, ettei kukaan muu voi talo-hankettani pilata, kun yksin olen asialla. En voinut kuvitellaakaan alueellistamista. Talo valmistuu 2009–2010 talvella. Kauhulla ajattelen, mistä autottomana kahden

”Kauhulla ajattelen, mistä autottomana kahden lapsen yksinhuoltajana saan rahat työmatkoihin, jos alueellistamisesta tulee totta”, sanoo Marjatta Aalto.

lapsen yksinhuoltajana saan rahat työmatkoihin, jos alueellistamisesta tulee totta! Kuinka jaksaisin monen tunnin työmatkat päivässä! Jaksaisinko käydä iäkkäiden vanhempieni (83 ja 86 v) luona auttamassa!”

Kauhajoen koulusurmien tapahtuessa asiantuntijat ja poliitikot painottivat, kuinka vanhempien tulee antaa enemmän aikaa lapsilleen mutta nyt alueellistamisesta ovat valmiit rohuamaan sen ajan pois”, Marjatta ihmettelee.

Marjatta sanoo, että työntekijöillä on monia huolehdittavia ja velvoitteita, vaikka yksinasuvan kohdalla yleensä ajatellaan, että helppohan hänen on muuttaa. ”Yksinhuoltajista luullaan kaikkien saavan toimeentulotukea, mutta edes 900 €:n kuukausituloilla sitä ei saa. Semmoinen oli työsuhteen palkka pitkällä sairauslomalla. Anoin toimeentulotukea alkuvuodesta ja en saanut. Oli nöyryyttävä kokemus: epäasialliset kysymykset ja sosiaalityöntekijän kehoitus jättää 166 euron tontin vuokra maksamatta. Olisin menettänyt 3 000 € maksettuja, hyvitetäviä vuokria ja vuokraoikeuden.”

”Voi sitä raukkaa, joka on laskenut kulunsa tarkasti ja ostanut asunnon maaliskuussa ennen hintojen laskua ja joutuu alueellistumaan 1.1.2010”, hän kauhistele.

”Eivätkö edes viime viikkoina tapahtuneet perhesurmat auta päättäjiä ymmärtämään, että jokaiseen alueellistettavaan työpaikkaan sisältyy ihmiskohtalo.”

Marjatan mielestä on kovaa meteliä pidetty ihmisistä, jotka joutuvat muuttamaan työn vuoksi Helsinkiin, eivätkä kotiudu tänne ja siitä aiheutuu kaikenlaisia ongelmia.

”Meitä syntyperäisiä helsinkiläisiä on kartastopuolella monia, samoin pääkaupun-

Pekka Lehtonen

kiseudulle muuttaneita ja tänne juurtuneita ja perheensä perustaneita. Alueellistaminen vaikuttaa moneen muuhunkin ihmiseen alueellistettavan työntekijän lisäksi.”

Alueellistamisen sijoituskohteita hän ei paikkoina arvostele. Lasten ollessa alle kouluikäisiä Marjatta kertoo suunnitelleensa Porvoon seudulle muuttamista. ”Alueellistamisen periaatteena on ymmärtääkseni tarkoitus tuoda työpaikkoja työttömyysalueille, mikä tässä meidän alueellistamisessamme ei toteudu.”

Hän toivoo työpaikan vaihdon maanmittauslaitoksen tai toimiston sisällä toiselle paikkakunnalle olevan joustavampaa.

”Puhutaan lamasta mutta valtiolla on varaa tuhlata isot rahat alueellistamiseen. Ihan kuin toinen käsi ei tietäisi mitä toinen tekee. Mikä ihmeen kiire alueellistamisella on tällaisena aikana, kuin tämä olisi tärkein ja kiireellisin hoidettava asia”, Marjatta ihmettelee.

Hän muistuttaa, että työntekijällä tai huolehdittavalla omaisella saattaa olla pitkä hoitosuhde vaikka sairaalan erikoispoliklinikalle. Nämä käynnit vaikeutuisivat alueellistamisen myötä. Asioiden hoitoon pitäisi ottaa vapaapäiviä.

”Vuosi 2015 kuulostaisi paljon paremmalta. Sehän oli ministeriönkin tavoite ja siinä ehtisi suunnitella tulevaisuutta. Järkevintä olisi kun alueellistaminen peruttaisiin kokonaan.”

”Porvoossa iloittiin uusista työpaikoista valtion alueellistamisen myötä. Eivätpä arvaa, että sinne on tulossa pääosin ’iäkkäitä’, pienipalkkaisia naisia, joiden tilalle ei tähänkään mennessä ole eläkkeelle jäädessä palkattu ketään.”

”50–60-vuotiaat naiset eivät ole haluttuja työmarkkinoilla ja eivätkä yleensä ole enää edes kuvitelleet vaihtavansa työpaikkaa. Nuoremilla naisilla ja miehillä se on helpompaa”, Marjatta aprikoi.

”Itse olen siinä iässä, että minulla on peruskouluikäiset lapset ja iäkkäät vanhemmat. Päiväkoti-ikäisten lasten vanhemmilla voi olla matka-aikojen lisääntyessä vaikeuksia ehtiä päiväkotiin ennen sulkemisaikaa. Liikeneruuhka tai onnettomuus moottoritiellä ei ole hyväksyttävä syy jättää lapsi hakematta sovitunna aikana.”

”Vuosi 2015 kuulostaisi paljon paremmalta. Sehän oli ministeriönkin tavoite ja siinä ehtisi suunnitella tulevaisuutta. Muualla Suomessa on työntekijöille annettu mahdollisuus aikaistaa tai myöhentää muuttoa sopivan elämäntilanteen mukaan.

Olisi hyvä, jos työntekijöille selvitettäisiin vuorotteluvapaan vaikutus eläkkeeseen ja sen myös saisi jokainen edes kerran. Samoin voisi selvittää lyhennetyin työajan tai varhennetulle eläkkeelle tai osa-aikaeläkkeelle jäämisen vaikutukset tuloihin ja eläkkeeseen. Nämä ovat ajankohtaisia aiheita useille alueellistettaville. Ainakin Kartastotehtävissä keski-ikä on korkea.

Järkevintä olisi kun alueellistaminen peruttaisiin kokonaan.

Aikoinaan Asemakaavamittaustoimiston lakkauttaminenkin tuntui vieläkin järjettömältä, varsinkin kun ainakin yhtenä perusteena oli, ettei valtio saa kilpailla yksityisten kanssa ja tuottaa.”

Alueellistamista on vaikea perustella maanmittaustoimiston toiminnallisilla tai taloudellisilla tekijöillä.

Maa- ja metsätalousministeriön esitys Uudenmaan maanmittaustoimiston ja Hämeen maanmittaustoimiston yhdistämisestä ja Helsingin toimipisteen alueellistamisesta Porvooseen, Lohjalle, Lahteen ja Hämeenlinnaan sekä Maanmittauslaitoksen ministeriön toimeksiannosta tekemä selvitys yhdistämisen ja alueellistamisen toteuttamisesta on aiheuttanut Helsingin toimipisteen henkilöstössä suurta huolta ja ihmetystä. Ymmärrettävästi ja perustellusti henkilöstö on vaatinut toimiston ja laitoksen johdolta perusteluja erityisesti alueellistamiselle.

Mitä hyötyä yhdistämisestä ja alueellistamisesta?

Mitä hyötyä toimistojen yhdistämisellä ja Helsingin toimipisteen alueellistamisesta saavutetaan?

Alueellistaminen ja toimistojen yhdistäminen ovat kaksi eri asiaa. Molemmat voitaisiin toteuttaa erikseenkin, toisistaan riippumatta. Ministeriön esityksessä nämä kaksi asiaa on koplattu yhteen niin, että yhdistäminen mahdollistaa alueellistamisen osittain myös Uudenmaan ulkopuolelle.

Uudenmaan ja Hämeen maanmittaustoimistojen yhdistäminen on normaalia hallinnon ja organisaation toiminnan kehittämistä toimintaympäristön, toimintatapojen ja työmenetelmien muuttumisen seurauksena. Aivan samanlaista kehitystä on näkyvissä julkisella sektorilla yleisestikin, esimerkiksi meneillään olevat kuntien yhdistymiset ja valtion aluehallinnon uudelleenjärjestelyt. Toimistojen yhdistämisestä on kiistatta saatavissa toiminnallisia ja taloudellisia hyötyjä, jotka näkyvät ja tuntuvat myös asiakkaillemme. Uudenmaan maanmittaustoimiston henkilöstökin hyväksyy yhdistämisen.

Alueellistamisen tavoitteet ovat selvästi poliittisia. Tavoitteena on työpaikkojen jakautuminen aikaisempaa tasaisemmin maan eri osiin. Vanhasen hallituksen hallitusohjelman mukainen

VIIDEN TUNNIN TYÖMATKA LAHTEEN

Mika Borenius on amk-insinööri ja asuu Kivistössä. Hän työskentelee runkomittajana ja ollut maanmittaustoimistossa noin 10 vuotta. Mika olisi Lahteen alueellistettavia. ”Bussi Kivistöstä asemalle vie tunnin odotteluineen ja sitten junalla Lahteen. Jos kaikki sattuu kohdalleen, matkan pituus olisi 2,5 tuntia suuntaansa eli 5 tuntia päivässä. Se on mahdollon ajatus”, Mika laskee.

”Henkilöautolla olisi 111 km suuntaansa, mutta edellyttäisi auton hankkimista. Tytön vienti hoitoon ja haku sieltä menee hankalaksi, jos työmatkoineen menee tuommoinen aika. Kustannuksia en ole edes laskenut”, sanoo Mika.

Miksi alueellistaminen ja yhdistäminen Uudenmaan ja Hämeen maanmittaustoimistoissa?

Erkki Räsänen, Jarmo Ratia

tavoite on 4 000–8 000 henkilötyövuoden sijoittaminen pääkaupunkiseudun ulkopuolelle vuoteen 2015 mennessä. Maa- ja metsätalousministeriö on osaltaan esittänyt, että tuosta potista osa hoidetaan siirtämällä Helsingin toimipisteen nykyisestä noin 100 henkilötyövuodesta 80 henkilötyövuotta ensisijaisesti Lohjalle, Porvooseen ja Lahteen.

Alueellistaminen tarpeellista?

Onko alueellistaminen tarpeen ja järkevää Uudenmaan maanmittaustoimiston tai Maanmittauslaitoksen toiminnan näkökulmasta?

Ydintoimintojen sijoittamista pääkaupunkiseudun ulkopuolelle ei ole operatiivisessa johdossa harkittu tai suunniteltu. Miksi siirtää sellaisia toimintoja pääkaupunkiseudun ulkopuolelle, jotka käytännössä joudutaan hoitamaan pääkaupunkiseudulla. Uudenmaan kiinteistötoimitusten kysynnästä noin 40 % sijoittuu pääkaupunkiseudulle ja maastoa koskevat muutokset ovat suurimpia ja nopeimpia juuri pääkaupunkiseudulla. Alueellistamista on vaikea perustella maanmittaustoimiston toiminnallisilla tai taloudellisilla tekijöillä.

Maanmittauslaitoksen selvityksessä on esitetty, että pääkaupunkiseudulla tapahtuvat toiminnot alueellistettaisiin pääsääntöisesti Lohjalle ja Porvooseen ja paikkariippumattomat toiminnot Lahteen ja Hämeenlinnaan. Tällä järjestelyllä

Tärkeintä ei ole, edes henkilöstön kannalta, mahdollisimman pitkä toteuttamisaika vaan se, miten muutos käytännössä hoidetaan ja toteutetaan.

maanmittaustoimiston toiminta pystyttäisiin hoitamaan pääkaupunkiseudun osalta vielä järkevästi ja tehokkaasti. Tavoitettavuus ja toimintaetäisyydet (noin 50 km) olisivat vielä kohtuullisia. Alueellistamisesta aiheutuisi joka tapauksessa organisaatiolle lisäkustannuksia ja jossain määrin muutos heikentäisi asiakkaiden mahdollisuuksia saada henkilökohtaista palvelua. Suurimmat muutokset alueellistamista aiheutuisi kuitenkin henkilöstölle päivittäisten työmatkojen pitenemisestä, työmatkakustannukset lisääntymisestä, kotipaikkakunnan mahdollisena muuttumisena, työtehtävien mahdollisena muuttumisena, sosiaalisten verkostojen muuttumisena jne.

Miksi nopea aikataulu?

Miksi laitoksen johto haluaa toteuttaa toimistojen yhdistämisen ja alueellistamisen niin nopeasti, vuoteen 2014 mennessä?

Maanmittauslaitoksen toiminnan näkökulmasta muutos pitäisi toteuttaa suhteellisen nopeasti, sillä mitä kauemmin toteuttaminen kestää sitä enemmän se maksaa ja sitä vaikeampaa se tulee olemaan. Laskun maksaa joka tapauksessa veronmaksajat, asiakkaat ja osaltaan henkilöstö. Aika ei yleensä ole hoitanut muutoksien toteuttamista, eikä tule hoitamaan tätäkään muutosta. Muutoksen läpivieminen vaatii määrätietoista ja vahvaa johtamista sekä henkilöstön tukemista. Henkilöstöltä se tulee vaatimaan aktiivisuutta ja oma-aloitteellisuutta. Jos alueellistamista koskeva päätös tulee 2009 vuodenvaihteessa, alueellistamisen toteuttamiseen on käytännössä aikaa viisi vuotta. Toiminnan järjestämisen näkökulmasta se on aivan liian pitkä aika, mutta henkilöstön ja yksittäisten työntekijöiden näkökulmasta se mahdollistaa henkilöstön aseman turvaamisen. Tärkeintä ei ole, edes henkilöstön kannalta, mahdollisimman pitkä toteuttamisaika vaan se, miten muutos käytännössä hoidetaan ja toteutetaan.

Pekka Lehtonen

”Maanmittauslaitoksen toiminnan näkökulmasta muutos pitäisi toteuttaa suhteellisen nopeasti”, sanoo maanmittausjohtaja Erkki Räsänen.

Pekka Lehtonen

”Ministeriön esityksessä alueellistaminen ja yhdistäminen on koplatu yhteen niin, että yhdistäminen mahdollistaa alueellistamisen osittain myös Uudenmaan ulkopuolelle”, perustelee pääjohtaja Jarmo Ratia.